

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 504 din 17.06.2020

Dosar nr: 721/2019

Petiția nr: 6151/21.10.2019

Petenta: Asociația Partida Romilor „Pro-Europa” – Filiala Județeană Iași

Reclamați: Școala Dăgâța

Inspectoratul Școlar Județean Iași

Obiect: segregare elevi romi la Școala Dăgâța

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petenta

1. Asociația Partida Romilor „Pro-Europa” – Filiala Județeană Iași, cu sediul în Iași, Bdul Carol I nr.4, Clădirea Habitat, et.2, cam.203, jud. Iași

Numele și domiciliul reclamați

2. Școala Dăgâța, cu sediul în com. Dăgâța, jud. Iași

3. Inspectoratul Școlar Județean Iași, cu sediul în Iași, Str. Nicolae Bălcescu, nr.26, jud. Iași

Obiect și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Petenta reclamă că, în data de 09.09.2019, elevii romi din satul Zece Prăjini au fost discriminați prin faptul că toți cei nouă elevi din clasa a V-a au fost plasați într-o singură clasă din școala Dăgâța, deși politicile antisegregare recomandă mixarea elevilor din ambele etnii, română și romă.

III. Citarea părților

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

6. Părțile au fost citate pentru data de 22.11.2019 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

7. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 6151/16.10.2019, petenta reclamă în data de 09.09.2019, elevii romi din satul Zece Prăjini au fost discriminați prin faptul că toți cei nouă elevi din clasa a V-a au fost plasați într-o singură clasă din școala Dăgâța, deși politicile antisegregare recomandă mixarea elevilor din ambele etnii, română și romă.

Petenta arată că, potrivit Ordinului nr.6134/21.12.2016 privind interzicerea segregării școlare în unitățile de învățământ preuniversitar, cap.III, art.12, „Comisia școlară pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității, exercita următoarele atribuții în domeniul prevenirii, eliminării sau sancționării oricărei forme de segregare școlară:

a) monitorizează sistematic, anual, toate formele de segregare școlară (pe toate criteriile) în unitatea de învățământ preuniversitar unde este constituită, prin colectarea tuturor indicatorilor stabiliți prin metodologiile de monitorizare a segregării școlare, centralizarea lor la nivelul unității școlare și raportarea lor către inspectoratul școlar județean/Inspectoratul Școlar al Municipiului București;

b) verifică, în conformitate cu metodologia de monitorizare a segregării școlare pentru toate criteriile de segregare școlară enunțate în prezentul ordin și metodologia de prevenire și intervenție în situațiile de segregare școlară, ca la constituirea grupelor/claselor de început de nivel de studii (grupa de antepreșcolari sau preșcolari, clasa pregătitoare, clasa a V-a, clasa a IX-a) să se asigure mixarea elevilor astfel încât diversitatea socială, etnică, culturală etc. a circumscripției școlare să fie reflectată în fiecare grupă/clasă/clădire/ultimele două bănci/altele etc.;

8. Prin concluziile depuse cu adresa nr.7793/18.12.2019, petenta considera că, un element care certifică practica segregționistă a conducerii Școlii Dăgâța, în complicitate cu ISJ Iași, este faptul că, la nivelul școlii, segregarea etnică este prezenta și la nivelul claselor a VII-a. Astfel, în clasa a VII-a A sunt 28 de elevi majoritari iar în clasa a VII-a B sunt 17 elevi dintre care 5 sunt de etnie romă. Conducerea școlii afirmă că, la începutul anului școlar 2019-2020, un număr de 9 elevi au fost repartizați în clasa a V-a B, în funcție de opțiunile părinților, dar suspiciunea petentei este că cererea colectivă semnată în acest sens de părinți a fost scrisă ulterior demersurilor întreprinse de petenta. Din acest motiv, petenta considera că cererea este lovită de nulitate deoarece nu respecta nici o formă legală, de cerere sau de memoriu. În plus, pe cerere sunt trecuți părinții a 8 copii din cei 9 de etnie romă.

9. Un alt argument considerat relevant de petenta este CD-ul pus la dispoziția CNCD, din care, coroborat cu Nota de relații a directorului școlii din data de 23.10.2019, rezultă cu certitudine manipularea părinților și faptul că nu a existat nicio consultare a acestora cu privire la distribuția pe clase sau o informare privind termenul de segregare școlară înainte de începerea anului școlar. În plus, în legislație nu există excepții care țin de consultarea părinților pentru a justifica segregarea.

10. Listele de prezență depuse la dosar de conducerea școlii, demonstrează că grupul țintă din cadrul proiectului „școala după școala” este constituit strict din elevi romi, în număr de 11, doi dintre aceștia nefiind din clasa a V-a B, infirmă faptul că segregarea s-a făcut în interesul elevilor, pentru a nu se perturba programul școlar. Listele de prezență conțin numele a doi elevi, unul din clasa a VII-a și altul din clasa a VI-a, al căror orar este diferit.

11. În ceea ce privește solicitarea ISJ Iași de a nu se lua în considerare, în soluționarea petiției, declarația dnei , petenta solicită respingerea acesteia, deoarece aceasta declarație, alături de înregistrările audio-video sunt elemente probatorii importante. Sesizarea doamnei este asumată și semnată de aceasta, a fost scrisă de fiica acesteia , conform declarației acesteia. Nivelul redus de educație al doamnei a fost exploatat de delegatul Inspectoratului Școlar Județean Iași care a întrebat mama elevului dacă dorește transferarea copilului la momentul vizitei, adică în data de 23 octombrie 2019, după ce elevul s-a integrat

În colectiv, de aceea mama precizează că refuză transferul, invocând tardivitatea. Tot din motive care țin de carențe educaționale, mama a solicitat, verbal, transferul la început de an școlar și a fost refuzată categoric, pe motiv că nu mai sunt locuri în clasa a V-a A; nici măcar nu a fost consiliată să depună cerere. Este recunoscut faptul că mulți părinții romi nu știu să scrie corect și au foarte multe complexe să facă o cerere. Petenta considera ca, dat fiind faptul că delegatul Inspectoratul Școlar Județean Iași, inspectorul I.C.C., a fost coleg de clasă cu reclamatul, a existat o doză de subiectivitate în colectarea informațiilor.

De asemenea, petenta considera ca vizita reprezentanților MEN a fost "pregătită" iar la întâlnirea cu reprezentanții MEN, aceeași mama, nu a fost prezentă.

12. În opinia petentei, Inspectoratul Școlar Județean Iași încearcă în mod repetat să se degreveze de responsabilități, sub pretextul lipsei calității procesuale pasive, excepție care a fost invocată în toate cazurile de segregare școlară din județul Iași, deși conform legislației în vigoare, instituția este direct responsabilă de informarea școlilor la începutul fiecărui an școlar printr-o adresă oficială. Pentru anul școlar 2019-2020, Inspectoratul Școlar Județean Iași nici măcar nu avea un plan de desegregare actualizat, dovadă fiind faptul că nu a fost atașat la întâmpinarea formulată. Planul operațional pentru anul 2018-2019 cuprinde măsuri cu caracter general, fără nominalizarea unităților școlare vizate de segregare, fără intervenții concrete și fără indicatori de monitorizare. Există un singur indicator, irelevant, de tipul "diminuarea cazurilor de segregare din școlile în care învață elevi romi".

ANEXA 1 la O.M.E.C.T. nr. 1540/19.07.2007 privind interzicerea segregării școlare a copiilor romi și aprobarea metodologiei pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi Cap IV. Măsuri/Planuri de desegregare prevede următoarele:

Art.6 (1) Unitățile de învățământ preuniversitar și inspectoratele școlare județene vor analiza cazurile în care procentul copiilor romi din totalul elevilor din școală este disproporționat în raport cu procentul pe care copiii romi de vârstă școlară îl reprezintă în totalul populației de vârstă școlară din respectiva unitate administrativă teritorială și vor iniția un plan de măsuri în vederea desegregării.

13. Petenta precizează că reclamații trebuiau să prezinte mai multe documentele prevăzute de legislație precum:

- Planul de prevenire a segregării școlare atât al unității școlare cât și al Inspectoratul Școlar Județean Iași;
- Copii după hotărâri ale Consiliului de Administrație privind decizia de repartizare a elevilor romi la început de ciclu gimnazial;
- Copii după procese verbale ale întâlnirilor cu părinții romi prin care aceștia au fost informați și consiliați cu privire la fenomenul de segregare;
- Planul de dezvoltare instituțională a școlii;
- Alte documente prin care inspectoratul școlar poate face dovada monitorizării/informării periodice a școlilor din rețea cu privire la fenomenul de segregare școlară;
- Document din care să rezulte faptul că doamna nu își asumă conținutul petiției

Petenta considera ca ISJ Iasi este responsabil de monitorizarea fenomenului de segregare, iar unitatea școlară a încercat să mușamalizeze cazul, folosind drept pretext un proiect European, ale cărui obiective generale sunt desegregarea școlară, așa cum este prevăzut în documentul cadru.

Susținerea reclamațiilor

14. Prin punctul de vedere depus cu adresa nr.7079/22.11.2019, reclamatul arată că Metodologia pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi, art. 2 din Capitolul " Analiza segregării ", prevede : " Segregarea este o formă gravă de discriminare și are drept consecință accesul neegal al copiilor la o educație de calitate, încălcarea exercitării în condiții de egalitate a dreptului la educație, precum și a demnității umane.

Constituie segregare școlară a elevilor romi separarea fizică a elevilor aparținând etniei romi în grupe /clase/cladiri/scoli/alte facilități , astfel încât procentul elevilor aparținând etniei romi, din totalul de elevi din școală /clasa/grupa este disproporționat în raport cu procentul pe care copiii romi de vârstă școlară îl reprezintă din totalul populației de vârstă școlară în respectiva unitate administrativ - teritorială.

Pornind de la disp. art. 2 , și având în vedere situația de fapt existentă în unitatea de învățământ Dăgâța, situație referitoare la numărul elevilor mixați în cele două clase de a -V a , la condițiile de exercitare a dreptului la educație al elevilor, nu există elemente, de fapt și de drept, care să conducă la convingerea că există o formă de discriminare în sensul celor precizate de petenta.

15. Astfel, Școala Profesională Dăgâța are în componența sa mai multe structuri, respectiv:

- Școala Primară Piscul Rusului cu un număr de 42 preșcolari și elevi clasele 0-IV. Elevii care au terminat clasa a -IV a urmează cursurile gimnaziale la Școala Dăgâța, aduși la școală și duși la domiciliu cu microbuzul școlar, un număr de 25 de elevi cu două curse pe zi .

- Școala Primară Zece Prăjini cu un număr de 37 de preșcolari și elevi . Elevii care au terminat clasa a -IV a urmează cursurile gimnaziale la școala Dăgâța, un număr de 26 elevi , aduși la școala și duși la domiciliu cu microbuzul școlar cu trei curse pe zi . Pentru elevii din clasa a V a , cuprinși în cadrul programului " Școala după școala " , din cadrul proiectului POCU se face o cursă separată pentru a ajunge la program .

- Școala Primară Buzdug cu un număr de 6 elevi .Elevii care au terminat clasa a IV a urmează cursurile gimnaziale la Școala Dăgâța , un număr de 8 elevi cuplați cu elevii de la Zece Prăjini aduși la școala și duși la domiciliu cu microbuzul școlar cu două curse pe zi .

- Școala Primară Bălăușești cu un număr de 28 preșcolari și elevi . Elevi care au terminat clasa a IV-a urmează cursurile gimnaziale la Școala Dăgâța , aduși la școala și duși la domiciliu cu microbuzul școlar un număr de 24 de elevi, cu două curse pe zi .

- Școala Gimnazială Mănăstirea cu un număr de 191 de preșcolari și elevi.

- Școala Primară Tarnita cu un număr de 6 elevi. Elevii care termină clasa a IV- a urmează cursurile gimnaziale la școala Mănăstirea , 5 elevi sunt transportați cu microbuzul școlar, două curse pe zi.

- Școala Primară Poenile cu un număr de 53 de preșcolari și elevi .Elevii care termină clasa a IV a urmează cursurile gimnaziale la Școala Mănăstirea. Elevii fac naveta zilnic, pe jos . Microbuzul din dotare nu-i poate pe toți datorită transportului elevilor din celelalte localități.

- Școala Primară Boțea cu un număr de 46 de preșcolari și elevi. Elevii care termină clasa a IV a urmează cursurile gimnaziale la Școala Mănăstirea și fac naveta pe jos datorită lipsei microbuzului școlar. Microbuzul din dotare nu poate transporta și acești elevi datorită transportului elevilor din celelalte localități .

16. Pe de altă parte, strict la Școala Dăgâța , au fost înființate două clase a V- a, în funcție de numărul elevilor, respectiv clasa a V-a A , în care există înscriși un număr de 21 elevi și

clasa a V-a B , cu un număr de 19 elevi (diferența numărului de elevi înscriși în cele două clase fiind nesemnificativ).

La începutul anului școlar 2019- 2020, un număr de 9 elevi, proveniți de la Școala Primara Zece Prăjini au fost repartizați la clasa a -V a B, in funcție de opțiunile părinților, opțiuni aratate in scris. În cele două clase au fost inscriși elevi proveniți din toate celelalte structuri componente ale Școlii Profesionale Dăgâța (nu doar de la structura Școala Primară Zece Prăjini).

Totodată, elevii proveniți din structura Școala Primară Zece Prăjini, cu excepția unui singur elev transferat, sunt incluși in programul Școală după Școală din cadrul Proiectului POCU-Scoli creative, cod SMIS: 106637, încă din clasa a IV a (program ce se desfășoară pe o perioadă de timp cuprinsa in intervalul 1 ianuarie 1 ianuarie 2021 (3 ani), program ce presupune ca, după terminarea activităților școlare/extrășcolare desfășurate, elevii sa fie transportați cu microbuzul școlar din dotare, pentru activitățile desfășurate in cadrul proiectului.

Aceasta reprezintă un alt motiv pentru care elevii riu au putut fi separați întrucât ar fi avut programe diferite si atunci nu ar mai fi putut beneficia de programul in care sunt inscriși.

17. Din structura Zece Prăjini, in clasa a Va, s-a înscris doar un număr de 9 elevi . (La cererea lor expresa au fost inscriși in aceeași clasa). Scoala nu a făcut decât sa admită cererile părinților de înscriere , fara nici o alta formalitate, in afară de a solicita documentația aferenta solicitării de înscriere in învățământul gimnazial . Astfel, rezultă manifestarea de voința expresă a părinților elevilor, ce provin de la structura Zece Prăjini, in sensul de a-i lăsa in același colectiv respectiv clasa a V-a B , motivat de împrejurarea potrivit careia, in școala primară, au fost tot in aceeași clasă , ei beneficiind, inca din clasa a IV-a , de programul cu finanțare europeana mai sus amintit, respectiv din luna ianuarie 2019.

18. În legătură cu sesizarea olografă semnata de doamna , mama elevului , datata 21.10.2019, se mentioneaza de catre petentă că solicitarea a fost respinsa de reclamat, aspect neadevărat, intrucât nu exista nici o cerere din partea acestui părinte sau alt reprezentant legal, cu acest conținut, înregistrata la unitatea de învățământ. Mai mult, in urma sesizărilor efectuate de către petenta si la alte instituții./ autoritati, cu ocazia deplasării delegației a MEN la Inspectoratul Școlar Județean Iași, respectiv la Școala Profesionala Dăgâța , ocazie cu care s-a verificat Procedura operationaia privind selecția elevilor pentru constituirea claseior a V-a , s-a constatat ca " ... decizia conducerii unitatii de învățământ de constituire a colectivelor de elevi s-a făcut cu respectarea principiului fundamentării deciziilor pe dialog si consultare luându-se in considerare faptul ca învățământul preuniversitar este centrat pe elev, toate deciziile majore luându-se prin CONSULTAREA reprezentanților părinților.

19. Totodată, s-a luat legătură inclusiv cu aparenta semnatară a notei de relații adresate Partidei Romilor Pro- Europa, care acuză refuzul directorului la solicitarea mutării fiului in clasa a Va A, or, doamna , in urma vizitei echipei Inspectoratului Școlar la domiciliul său, a negat că ar fi solicitat transferul fiului domniei sale, confirmând, in scris, la data de 23.10. 2019 , faptul că a discutat cu echipa Inspectoratului Scoiar Județean Iași, drept pentru care a si semnat. Trecând peste faptul ca scrisul si semnaturile de pe cele două înscrisuri olografe, al căror semnatar ar fi doamna , se poate observa grafologia total diferită, motiv pentru care reclamatul arată că va proceda in consecința , fiind evidentă diferența de scris si semnătură.

20. Din nota informativă a doamnei , Nota de relații a doamnei profesor , declarația doamnei , rezultă că nu a existat nici o solicitare de transfer a vreunui elev dintr-o clasă în alta .

21. În ceea ce privește acuzația de încălcare a exercitării în condiții de egalitate a dreptului la educație, reclamatul arată că elevii celor două clase a Va beneficiază de actul educațional în mod egal, inclusiv prin prisma cadrelor didactice ce predau la cele 2 clase, ambele având aceiași profesori.

22. Prin punctul de vedere depus cu adresa nr.7036/20.11.2019 și notele scrise depuse cu adresa nr. 7460/05.12.2019, reclamatul ISJ Iași Invocă lipsa calității procesuale pasive de reclamat a I.S.J. Iași, motivat de faptul că, din lecturarea petiției ce face obiectul dosarului, nu rezultă faptul că plângerea este formulată și împotriva acestuia. Reclamatul arată că, potrivit prevederilor legale, respectiv dispozițiilor Legii nr. 1/2011 a educației naționale, repartizarea elevilor în clase se face de către conducerea unității de învățământ, respectiv de către director, consiliul de administrație și consiliul profesoral, I.S.J. Iași neavând atribuții legale în acest sens.

23. În urma articolelor de presă publicate, I.S.J. Iași s-a autosesizat și a făcut verificări la nivelul unității de învățământ, respectiv Școala Profesională Dagâța, structura Zece Prăjini. Verificările au fost efectuate împreună cu reprezentanții M.E.N. ce s-au deplasat la Iași, în urma plângerii formulate la Ministerul Educației Naționale de către doamna E.M.,: președinta Asociației Partida Romilor Pro Europa, filiala județeană Iași, plângere care are, parțial, același obiect cu petiția din dosarul constituit la CNCD.

Astfel, reprezentanții Ministerului Educației Naționale, împreună cu inspectori din cadrul Inspectoratului Școlar Județean Iași, s-au deplasat la Școala Profesională Dagâța, au vizitat unitatea de învățământ, respectiv clasele unde își desfășoară activitatea elevii proveniți din structura Zece Prăjini și au constatat că toți elevii sunt tratați în mod egal. De asemenea, s-au purtat discuții cu părinții elevilor și cu mediatorul școlar, aceștia afirmând că toți elevii beneficiază de experiența aceluiași cadre didactice în procesul instructiv-educativ.

Deoarece la Ministerul Educației Naționale s-a sesizat o posibilă segregare pe criteriu etnic, la nivelul claselor a V-a din Școala Profesională Dagâța, echipa de control a efectuat următoarele demersuri:

- S-a verificat Procedura operațională privind selecția elevilor pentru constituirea claselor a V-a, care prevede că, în vederea constituirii formațiunilor de studiu, se respectă principiul continuității și al egalității de șanse. Astfel, s-a constatat faptul că la clasa a V-a A este înscris un elev provenind din structura Zece Prăjini, iar la clasa a V-a B sunt 9 elevi cu aceeași proveniență, dar care fac parte din programul „Școală după școală” din cadrul proiectului POCU intitulat Școli Creative cod SMIJS 106637, încă din clasa a IV-a.

În procesul de formare a claselor, s-a ținut cont, pe lângă criteriul integrării în proiect, și de domiciliul elevilor, având în vedere că aceștia trebuie să beneficieze de transport cu microbuzul școlar.

- La unitatea școlară au fost convocați părinții elevilor, în vederea consultării acestora, cu privire la aspectele apărute atât în mediul online, cât și prin intermediul unor petiții transmise către Ministerul Educației Naționale de către doamna , președinta Asociației Partida Romilor Pro Europa, filiala Iași. La întâlnire au fost prezenți 9 din cei 10 părinți, doamna absentând. Din discuțiile cu părinții elevilor, a reieșit faptul că aceștia nu doresc și nu au solicitat vreodată mixarea celor două clase, întrucât elevii au fost colegi încă din învățământul primar,

precizând că deja sunt obișnuiți în același cadru educațional și că nu au simțit vreodată vreo formă de manifestare discriminatorie, din partea niciunui cadru didactic, față de copiii lor. Totodată, părinții s-au declarat mulțumiți de calitatea actului didactic de la clasă, dar sunt nemulțumiți pentru că nu au fost consultați în momentul în care s-au făcut asemenea acuzații împotriva unității de învățământ, cu atât mai mult cu cât reprezentantul Comitetului de părinți al unității de învățământ este de etnie romă. Părinții au avertizat că dacă se va proceda la mixarea claselor, nu își vor mai trimite copiii la școală.

24. Referitor la reclamația doamnei , transmisă doamnei ,președinta Asociației Partida Romilor Pro Europa, filiala Iași, petiție redirecționată către Ministerul Educației Naționale, în care acesta acuză că nu i-a fost aprobată cererea de mutare a fiului ei în clasa a V-A, reclamatul precizează că o echipă a I.S.J. Iași s-a deplasat la Școala Profesională Dagâța pentru a verifica aspectele sesizate, cerându-se un punct de vedere din partea domnului director C.V., referitor la refuzul transferului elevului, însă dumnealui a declarat că nu există nicio cerere depusă în acest sens din partea doamnei și că motivul pentru care au fost convocați părinții la școală, a fost vizita delegației Ministerului Educației Naționale, delegație care a solicitat întrevvedere cu părinții elevilor de etnie romă. Afirmările domnului director au fost confirmare și de către doamna , care, în urma vizitei echipei inspectoratului școlar la domiciliul acesteia, a negat că ar fi solicitat transferul fiului dumneaei și declară că nu are cunoștință de faptul că există o petiție formulată de dânsa.

25. În urma demersului de verificare efectuat, reprezentanții M.E.N. au formulat, prin adresa cu nr. 552/04.11.2019, înregistrată la Inspectoratul Școlar Județean Iași cu nr. 10053/04.11.2019, următoarea concluzie: „Analizând situația prezentată de către părinți, considerăm că nu se impune mixarea claselor a V-a A și a V-a B, deoarece, pe de o parte, orice decizie trebuie să respecte principiul fundamentării deciziilor pe dialog și consultare, ceea ce s-a făcut la nivelul acestei unități de învățământ Pe de altă parte, învățământul preuniversitar este centrat pe elev și toate deciziile majore se iau prin consultarea reprezentanților elevilor. ”

Prin urmare, este normal ca interesul copilului să prevaleze în fața altor interese atunci când se iau măsuri cu privire la copil, un individ care are nevoi și drepturi distincte.

Având în vedere faptul că, în urma anchetei efectuate de Inspectoratul Școlar Județean Iași împreună cu reprezentanții MEN, s-a constatat faptul că doamna nu își asumă petiția formulată către Asociația Partida Romilor Pro Europa, filiala județeană Iași, petiție care se află anexată ca document suport la petiția ce face obiectul dosarului constituit la CNCD, reclamatul apreciază că petiția formulată de către doamna , președinta Asociației Partida Romilor Pro Europa, filiala județeană Iași, este neîntemeiată și conține afirmații nefundamentate legal.

V. Motivele de fapt și de drept

25. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic,

social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Astfel se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept

26. Colegiul director reține că, în speță, este reclamat faptul că, în data de 09.09.2019, elevii romi din satul Zece Prăjini au fost discriminați prin faptul că toți cei nouă elevi din clasa a V-a au fost plasați într-o singură clasă din școala Dăgâța, deși politicile antisegregare recomandă mixarea elevilor din ambele etnii, română și romă.

27. În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive de reclamat a I.S.J. Iași, invocată de acesta, Colegiul director urmează să o respingă, întrucât din cuprinsul petiției rezultă cu claritate intenția petentei de a se îndrepta inclusiv împotriva ISJ Iași (paragraful 2 și 7 de la pag 1 a petiției).

De asemenea, în conformitate cu art 11 lit a), b), d), j) și k), din Ordinul nr.6134/2016:

„Inspectoratul școlar județean/Inspectoratul Școlar al Municipiului București exercită următoarele atribuții în domeniul prevenirii, eliminării sau sancționării oricărei forme de segregare școlară:

a) monitorizează sistematic, anual, toate formele de segregare școlară (pe toate criteriile) în toate unitățile de învățământ preuniversitar din județul lor/municipiul București prin colectarea tuturor indicatorilor stabiliți prin metodologiile de monitorizare a segregării școlare, centralizarea lor la nivelul județului/municipiului București și raportarea lor către Comisia Națională pentru Desegregare și Incluziune Educațională;

b) verifică, în conformitate cu metodologia de monitorizare a segregării școlare pentru toate criteriile de segregare școlară enunțate în prezentul ordin și metodologia de prevenire și intervenție în situațiile de segregare școlară, ca la constituirea grupelor/claselor de început de nivel de studii (grupa de antepreșcolari sau preșcolari, clasa pregătitoare, clasa a V-a, clasa a IX-a) să se asigure mixarea elevilor astfel încât diversitatea socială, etnică, culturală etc. a circumscripției școlare să fie reflectată în fiecare grupă/clasă/clădire/ultimele două bănci/altele etc.;

d) verifică, în conformitate cu metodologia de monitorizare a segregării școlare pentru toate criteriile de segregare școlară enunțate în prezentul ordin și metodologia de prevenire și intervenție în situațiile de segregare școlară, modalitatea de repartizare a elevilor și cadrelor didactice pe clase (acolo unde există mai multe clase pe același an de studiu);

j) acordă asistență tehnică comisiilor școlare pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității în activitatea acestora de monitorizare, prevenire sau combatere a tuturor formelor de segregare școlară;

k) oferă asistență tehnică și sprijin metodologic, în conformitate cu metodologia de monitorizare a segregării școlare pentru toate criteriile de segregare școlară enunțate în prezentul ordin și metodologia de prevenire și intervenție în situațiile de segregare școlară, unităților de învățământ preuniversitar în care au fost semnalate sau identificate forme de segregare școlară pentru elaborarea și implementarea sistematică a măsurilor de desegregare și urmărirea progresului privind incluziunea educațională (de exemplu, adoptarea unor planuri de desegregare, implementarea și monitorizarea impactului acestor planuri de desegregare etc.);,

28. Metodologia pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi, art. 2 din

Capitolul " Analiza segregării ", prevede : " Segregarea este o forma grava de discriminare si are drept consecința accesul neegal al copiilor la o educație de calitate, încălcarea exercitării în condiții de egalitate a dreptului la educație, precum si a demnității umane.

Constituie segregare școlară a elevilor romi separarea fizică a elevilor aparținând etniei romi în grupe /clase/ciadiri/scoli/alte facilități, astfel încât procentul elevilor aparținând etniei romi, din totalul de elevi din școală /clasa/grupa este disproporționat în raport cu procentul pe care copiii romi de vârstă școlară îl reprezintă din totalul populației de vârstă școlară în respectiva unitate administrativ – teritorială.

29. Din analiza documentației dosarului, inclusiv a probelor audio-video, au rezultat următoarele:

- Dnele și , mame a doi elevi din clasa a V-a B, declară că, la sedința organizată cu reprezentanții ISJ, și-au exprimat dorința ca elevii de etnie romă să rămână colegi în aceeași clasă și au semnat o declarație în acest sens.

- Dna. , mătușa unui alt elev de etnie romă, declară că mamei nepotului său i s-a solicitat să semneze declarația de către mediatorul școlar care s-a deplasat la domiciliul acesteia;

- Dna. , mama elevului , declară că cererea de mutare a copilului în clasa a V-a A i-a fost refuzată de către conducerea școlii Dăgâța și că, ulterior formulării petiției, a fost chemată să declare dacă dorește transferul. Dna a declarat că nu dorește transferul, deoarece fiul ei a fost bătut de unii colegi de la clasa a V –a A.

- Dna. , mama elevului , declară că a semnat cererea colectivă fără să știe concret ce conține, deoarece nu știe să citească. Avea cunoștință despre faptul că cererea se referă la opțiunea ca fiul său să rămână în clasa a V-a B.

Declarația cu nr.73/09.09.2019, semnată de 8 dintre părinții elevilor romi din satul Zece Prăjini, menționează și numele a trei dintre mamele elevilor ale căror mărturii audio-video se regăsesc pe CD-ul depus ca probă (dnele).

30. Potrivit procedurii operaționale nr.110bis/17.04.2019 privind selecția elevilor pentru constituirea claselor a V-a de la Școala Profesională Dăgâța, constituirea claselor se face pe principiul continuității și al egalității de șanse, elevii să aibă domiciliul în aceeași localitate pentru a se încadra în graficul de deplasare a microbuzului școlar.

31. În speță, părinții au fost consultați și au dorit rămânerea elevilor în clasa a V-a B, pentru a beneficia de programul „Școală după Școală,,. Cu toate acestea, conducerea școlii trebuia să aibă în vedere interesul prioritar al creării circumstanțelor pentru consolidarea relațiilor de colegialitate între elevii de etnie romă și romi. În acest sens, mixarea colectivelor reprezintă o necesitate pentru accesul egal al copiilor la o educație de calitate.

32. Potrivit art. 11 alin (1) din O.G 137/2000: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.” iar art.2 alin.4 din același act normativ stipulează; „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

33. De asemenea, Colegiul director va constata încălcarea dispozițiilor art. 15 din O.G

137/2000, care prevede: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

34. Având în vedere cele menționate, Colegiul director va constata că se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, în conformitate cu art.2 alin.1, art 2 alin. (4), art 11 alin.1 și art 15 din O.G 137/2000 și va sancționa reclamatul cu amendă în cuantum de 2.000, respectiv reclamatul Inspectoratul Județean Iași cu amendă în cuantum de 4.000 lei. De asemenea, se va pune în vedere reclamatului să depună diligențele necesare pentru ca unitatea școlară să aibă și să implementeze un plan de desegregare eficient.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge excepția lipsei calității procesuale pasive de reclamat a I.S.J. Iași;
2. Se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, în conformitate cu dispozițiile art.2 alin.1, art.2 alin.4, art.11 alin.1 și art 15 din O.G nr.137/2000.
3. Se sancționează reclamatul cu amendă în cuantum de 2.000. De asemenea, se pune în vedere reclamatului să depună diligențele necesare pentru ca unitatea școlară să aibă și să implementeze un plan de desegregare eficient;
4. Se sancționează reclamatul Inspectoratul Județean Iași cu amendă în cuantum de 4.000 lei;
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:
 - a). Asociația Partida Romilor „Pro-Europa” – Filiala Județeană Iași, cu sediul în Iași, Bdul Carol I nr.4, Clădirea Habitat, et.2, cam.203, jud. Iași
 - b).
 - c). Inspectoratul Școlar Județean Iași, cu sediul în Iași, Str. Nicolae Balcescu, nr.26, jud. Iași.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Amenda se va plăti prin Direcția de Impozite și Taxe Locale a Județului Iași.

Contravenienții sunt obligați să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru

Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar).

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 17.06.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru - se abține, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, POPA CLAUDIA – Membru, SANDU VERONICA TATIANA

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 20.07.2020

Redactată și motivată: L.G. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.